ALGORITMI

Noțiuni introductive

1. Noțiunea de algoritm.

Def. Prin algoritm se înțelege o metodă de soluționare a unei clase de probleme, reprezentată de o succesiune finită de operații bine definite, numite instrucțiuni.

Termenul de algoritm poate înțeles în sens larg nefiind neapărat legat de rezolvarea unei probleme cu caracter științific, ci doar pentru a descrie într-o manieră ordonată activități care constau în parcurgerea unei succesiuni de pași (cum este de exemplu utilizarea unui telefon public sau a unui bancomat).

Unul dintre primii algoritmi se consideră a fi algoritmul lui Euclid (utilizat pentru determinarea celui mai mare divizor comun a doua numere naturale).

În matematică există o serie de algoritmi:

- cel al rezolvării ecuației de gradul doi,
- algoritmul lui Eratostene (pentru generarea numerelor prime mai mici decât o anumita valoare),
- schema lui Horner (pentru determinarea câtului și restului împărțirii unui polinom la un binom)

Soluționarea problemei

Soluția problemei se obține prin execuția algoritmului.

Algoritmul poate fi executat pe o mașină formală (în faza de proiectare și analiză) sau pe o mașină fizică (calculator) după ce a fost codificat într-un limbaj de programare.

2. Caracteristicile unui algoritm

Generalitate. Un algoritm destinat rezolvării unei probleme trebuie să permită obţinerea rezultatului pentru orice date de intrare şi nu numai pentru date particulare de intrare.

Finitudine. Adică se termină după un număr finit de paşi, indiferent cât de mulţi.

Rigurozitate. Prelucrarile algoritmului trebuie specificate riguros, fără ambiguități. În orice etapă a execuției algoritmului trebuie să se știe exact care este următoarea etapă ce va fi executată.

Eficiență. Algoritmii pot fi efectiv utilizați doar dacă folosesc resurse de calcul în volum acceptabil.

Prin resurse de calcul se înţelege volumul de memorie şi timpul necesar pentru execuţie.

- 1. Nu orice problemă poate fi rezolvată algoritmic.
- a. Fiind dat un număr **n** să se determine toţi divizorii săi naturali. Pentru această problemă se poate scrie un algoritm foarte uşor.
- b. Fiind dat un număr **n** să se determine toţi multiplii săi.

 Pentru această problemă **nu** se poate scrie un algoritm deoarece nu cunoaştem un criteriu de oprire a operaţiilor.
- 2. Un algoritm trebuie să funcționeze pentru orice date de intrare.

Fiind date numerele a, b, c să se afișeze maximul dintre ele.

O posibilă soluție ar fi:

Dacă **a>b** și **a>c** se afișează **a**, altfel

Dacă **b>a** și **b>c** se se afișează **b**, altfel

Dacă c>a și c>b se se afișează c

Algoritmul nu funcționează dacă 2 valori sunt identice și de valoare maximă.

3. Un algoritm trebuie sa se oprească.

Se consideră următoarea secvenţă de prelucrări:

- Pas 1. Atribuie variabilei *x* valoarea 1;
- Pas 2. Măreste valoarea lui **x** cu 2;
- Pas 3. Daca **x** este egal cu 100 atunci se opreşte prelucrarea altfel se reia de la

Pas 2.

Este usor de observat ca *x* nu va lua niciodată valoarea 100, deci succesiunea de prelucrări nu se termină niciodată. Din acest motiv secvenţa nu poate fi considerată un algoritm corect.

4. Prelucrările dintr-un algoritm trebuie să fie neambigue (clare).

Consideram următoarea secvență de prelucrări:

- Pas 1. Atribuie variabilei **x** valoarea 0;
- Pas 2. Fie se mărește x cu 1 fie se micșorează x cu 1;
- Pas 3. Daca x aparţine [-10; 10] se reia de la Pas 2, altfel se opreşte algoritmul.

5. Un algoritm trebuie să se oprească după un interval rezonabil de timp.

Fiind dat un număr **n** se cere să se determine de câte ori a apărut o cifră **c** în reprezentarea tuturor numerelor naturale mai mici ca **n**.

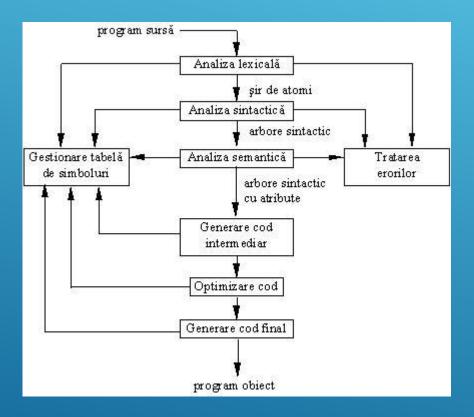
O rezolvare simplă ar fi să luăm toate numerele mai mici ca **n** şi să vedem de câte ori apare cifra **c** în fiecare dintre ele. Soluţia e simplă şi pentru valori mici ale lui **n** algoritmul se termină într-un interval de timp rezonabil, dar pentru valori mari timpul de terminare al algoritmului creşte nepermis de mult.

PAŞII REALIZĂRII UNUI ALGORITM

- 1. Citirea cu atenție a enunțului problemei.
- 2. Identificarea datelor de intrare şi a celor de ieşire.
- 3. Rezolvarea propriu-zisă a problemei pe cazuri particulare şi reprezentative. În acest moment **nu** se încearcă scrierea programului ci doar determinarea metodei de rezolvare, generalizarea şi înţelegerea acesteia.
- 4. Descrierea în limbaj natural a soluţiei problemei. Dacă nu sunteţi capabili să descrieţi metoda folosită în limbaj natural e puţin probabil să o puteţi face într-un limbaj de programare care e mai restrictiv decât limbajul natural.
- 5. Scrierea programului într-un limbaj de programare.
- 6. Testarea programului.
 Testarea se face pe mai multe seturi de date care să acopere cazurile posibile ce pot apărea.

Realizarea unui program

- 1. Scrierea programului folosind un mediu de dezvoltare (IDE)
- 2. Compilarea programului



3. Rularea programului obținut